

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

כבוד השופטת דנה כהן-לקח בפני

בעניין: מדינת ישראל
ע"י ב"כ עו"ד אליסף קליין

נגד

1. אמג'ד אשקר

2. סטפן ראשד
ע"י ב"כ עו"ד נדב גדליהו

גזר דין – נאשם 2

רקע

1. הנאשם 2 (להלן גם: הנאשם או: הנאשם שלפניי) הועמד לדין ביחד עם נאשם 1. בעת כתיבת גזר-דין זה, משפטו של נאשם 1 ממשיך לפניי במסגרת ההליך שבכותרת. למותר לציין כי אין בגזר-דין זה כדי לקבוע מסמרות כלשהן בעניינו של נאשם 1.

2. בכל הנוגע לנאשם שלפניי – הוא הורשע לפי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בשלוש עבירות של סיוע לשוד לפי סעיף 402(א) בצירוף סעיף 31 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין או: החוק), וכן בשלוש עבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה לפי סעיף 280(1) לחוק העונשין.

בהתאם לעובדות החלק הכללי של כתב האישום המתוקן שבעובדותיו הודה הנאשם, במועדים הרלוונטיים שני הנאשמים שרתו במשטרת ישראל ביחידת התחבורה של מג"ב איו"ש (הנאשם שלפניי שימש כפקיד במחלקת התחבורה). לפי הנטען, במועדים המתוארים בכתב האישום נאשם 1 יצא מבסיס מג"ב עם רכבים שמסופחים למשטרת ישראל בעודו לבוש מדי משטרה של משמר הגבול, וזאת כדי לבצע מעשי שוד. לטענת המאשימה, הנאשם 1 בניגוד לנהלים הורה למתלוננים שנהגו או נסעו ברכבים המפורטים בכתב האישום לעצור בצד הדרך ללא סיבה או חשד, וזאת כדי לבצע חיפוש במטלטלי המתלוננים

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

וברכביהם על-מנת לאתר כסף אותו גנב בעת ביצוע החיפוש. הנאשם שלפניי הודה שבשני מועדים שונים הוא הצטרף לנאשם 1 ואף התחלק עמו בשלל באחד המועדים.

מעשיו של הנאשם פורטו באישום הרביעי שבעובדותיו הוא הודה כדלקמן: ביום 3.9.2018 שני הנאשמים גמרו אומר לקחת רכב מבסיס מג"ב ולבצע "חיפוש" למכוניות בכוונה לגנוב מנוסעי הרכבים את כספם. הנאשמים סיכמו ביניהם כי נאשם 1 יבצע את הבידוק, ואילו הנאשם שלפניי יסייע לו בכך שיישאר ברכב וישמש כמלווה. עוד סיכמו השניים כי יתחלקו ברווחי הגניבה. בהתאם לסיכום האמור, באותו היום שני הנאשמים יצאו מהבסיס כשהם לבושים במדים ונסעו לכיכר אדם כדי לבצע את זממם, כאשר במהלך כל האירועים שיתוארו להלן הנאשם שלפניי נותר ברכב:

בשעה 20:50 לערך, המתלונן מר עאבד אלמותנא נסע ביחד עם שני חברים ברכב (להלן: רכב 1), ואילו חברים נוספים של השלושה נסעו ברכב אחר (להלן: רכב 2). בהגיע רכב 1 לכיכר אדם, הורה הנאשם 1 למר אלמותנא באמצעות הבהוב פנס לעצור את רכבו. מר אלמותנא עשה כן. הנאשם 1 הודיע לנוסעים כי בכוונתו לערוך חיפוש ברכב, והורה להם להוציא את כל חפציהם מהכיסים ולהניחם על לוח החוונים ("הדשבורד"), תוך שהוא מפנה לאחד מהם וגוער בו: "למה אתה מסתכל עלי? משהו לא מוצא חן בעיניך? יאללה תרד". השלושה פעלו בהתאם להוראותיו של הנאשם 1. במהלך החיפוש, הנאשם 1 גנב סך של 300 ₪ (100 ₪ השייכים למר אלמותנא, ו-200 ₪ השייכים למר מוחמד אבו זיינא). לאחר מכן, הנאשם 1 אישר לשלושה לחזור לרכב 1 והודיע להם בכזב כי הכל כשורה וכי הם רשאים לעזוב את המקום.

טרם עזיבת רכב 1 את המקום, הנאשם 1 עצר גם את רכב 2. בדומה למתואר לעיל, הנאשם 1 הורה לנוסעי רכב 2 להוציא את תכולת כיסיהם ולהתרחק. מרכב זה, נטל הנאשם 1 סך של 450 דולר אמריקאי השייכים לאחד מנוסעי הרכב (מר מהדי אזער). עם סיום הבידוק, הנאשם 1 הורה גם לנוסעי רכב 2 לעזוב את המקום.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

בה בעת, נוסעי רכב 1 שמו לב כי גנבו מכספם וניסו, ללא הצלחה, ליצור קשר עם חבריהם מרכב 2 שהיו נתונים תחת חיפוש. בעקבות זאת, החליטו נוסעי רכב 1 לחזור על עקבותיהם ולהתעמת עם נאשם 1.

בינתיים, הנאשם 1 המשיך במעשיו והורה למר איסמעיל כנאנה שנהג במשאית (להלן: רכב 3) לעצור את הרכב לצורך ביצוע חיפוש בו. הנאשם 1 הורה למר כנאנה ולנוסע נוסף שהיה עמו, להוציא את תכולת הכיסים ולהתרחק מרכב 3. הנאשם 1 גנב מרכב 3 סך של כ-2,500 ₪ השייכים למר כנאנה.

בד בבד, נוסעיו של רכב 1 שבו למקום ועדכנו את נוסעיו של רכב 2 בדבר גניבת כספם. נוסעי רכב 2 עדכנו אותם כי נאשם 1 גנב כסף גם ממר מהדי אזער (שנסע ברכב 2). בעקבות כך, התעמתו נוסעי רכב 1 ונוסעי רכב 2 עם הנאשם 1 שבתגובה אמר להם להמתין. הנאשם 1 חזר לרכב המבצעי בו נותר הנאשם שלפניי, ועדכן אותו כי נוסעי רכב 1 ונוסעי רכב 2 חושדים בו כי גנב את כספם, ולפיכך עליהם לעזוב באופן מיידי את המקום וכך עשו. לאחר כל זאת, הנאשם שלפניי ביקש מנאשם 1 את המגיע לו בהתאם לסיכום ביניהם, והנאשם 1 מסר לנאשם שלפניי סך של 300 ₪.

כאמור, בגין כל אלה הורשע הנאשם שלפניי לפי הודאתו בשלוש עבירות של סיוע לשוד ובשלוש עבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה.

3. הצדדים לא באו להסכמה במישור העונשי במסגרת הסדר הטיעון, וכל צד נותר חופשי בטיעונו. נוכח גילו של הנאשם בעת ביצוע העבירות (פחות מ-21 שנים), הוזמן תסקיר לעונש כמצוות הדין.

תסקיר שירות המבחן

4. מהתסקיר עולה כי כיום הנאשם הנו בן 21, רווק, ללא ילדים, מתגורר עם הוריו. אין לנאשם עבר קודם פלילי או תעבורתי. הוא בן למשפחה נורמטיבית ומתפקדת, ובעל קשרים משפחתיים קרובים עם הוריו ואחיו. לאחר סיום 12 שנות לימוד בבית ספר נוצרי פרטי, הנאשם התגייס למג"ב בנובמבר 2016, והחל לשרת בבסיס מג"ב איו"ש מפברואר

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

2017. נוכח מעורבותו בתיק שלפניי, שוחרר הנאשם מצה"ל באפריל 2019. כיום הנאשם עובד במרכול והנו סטודנט בקורס "מאמן כושר גופני" במכון וינגייט.

מהתסקיר עולה כי לאורך ילדותו והתבגרותו היה הנאשם נער מופנם, תמים, צייתן, חסר בטחון ומתבודד, שמיעט להשתתף באירועים חברתיים וניהל קשרים חברתיים מועטים בלבד עקב בטחון עצמי ירוד. אף שהנאשם לא היה חייב בגיוס לצבא עקב השתייכותו הדתית, הנאשם התגייס לצה"ל שכן רצה לתרום למדינה, וכן קיווה כי השתלבות במסגרת צבאית תסייע לו לחזק את בטחונו העצמי הירוד. הוריו תמכו בהחלטה זו.

בהתייחסו לרקע שהוביל לביצוע העבירות בהן הורשע, טען הנאשם לפני שירות המבחן כי חווה מסכת אלימות, השפלות וניצול בבסיס בו שירת כמתואר בתסקיר, וכי בזמן אמת נמנע ממסירת פרטים על כך למפקדיו שכן לא רצה להצטייר כחלש וניסה להדחיק את חוויותיו הקשות. לדבריו, הוא קיווה שחבירתו לנאשם 1 תוביל להפסקת ההתעמרות בו ותאפשר לו לחוש שייכות. הנאשם הביע צער וחרטה על מעורבותו בביצוע העבירות, וציין כי בדיעבד הוא מבין את חומרתן. הנאשם הביע אמפתיה לנפגעי העבירות וכן הביע בוושה במעשיו.

שירות המבחן ציין בתסקיר כי הנאשם נתון בפיקוח מעצרים החל מיום 24.10.2018, וכי הוא משתתף בקבוצת עצורי בית החל מיום 26.11.2018. הנאשם שיתף פעולה בקבוצה בצורה טובה, ערך התבוננות במעשיו ונטל אחריות עליהם. לאחרונה, הנאשם סיים את השתתפותו בקבוצה הטיפולית לאחר שמיצה את שהותו בה.

שירות המבחן התרשם כי הנאשם הוא צעיר אינטליגנטי ונורמטיבי, חסר דפוסים עברייניים, כאשר בשנים הקודמות הוא התאפיין בביטחון עצמי ירוד, העדר בשלות רגשית ודפוסי חשיבה תמימים וילדותיים. לדעת שירות המבחן, מצבו הנפשי והרגשי של הנאשם וכן העדר יכולתו להתמודד עם גורמים כוחניים ואלימים שלטענתו התעמרו בו בבסיס הצבאי, מיקמו אותו בתוך חוויה קורבנית במהלכה פעל מתוך תחושה של פחד, כניעה וחוסר אונים, תוך שעשה שימוש בכוח משרתו באופן פוגעני.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

מבחינת סיכויי השיקום – שירות המבחן סבור כי ניכרת אצל הנאשם יכולת לחוש אמפתיה ולהבין בדיעבד את פגיעותיו באחר. לדעת שירות המבחן, ניכר כי הנאשם מתנהל מתוך תפיסות פרו-חברתיות וכי הוא אינו מעורב בעבריינות אחרת. הערכת שירות המבחן היא כי העבירות בהן הורשע הנאשם לא בוצעו על רקע מאפיינים עברייניים מושרשים, אלא על רקע קשיים רגשיים וחוסר בשלות בהעדר כלים להתמודדות. בתסקיר צוין כי למרות שלנאשם קושי לשתף אחרים במתרחש עמו, הרי שהותו הממושכת בקבוצה לעצורי בית בשירות המבחן סייעה לנאשם להיפתח, לשתף ואף להתבטא באופן רגשי, וכן סייעה לו לצאת מעמדה קורבנית וליטול אחריות אישית מוגברת. בכוונת שירות המבחן לשלב את הנאשם בקבוצה טיפולית נוספת ארוכת טווח שתתרום להפחתה נוספת בסיכון להישנות עבירות (הנאשם הביע מוטיבציה להשתלבות בטיפול ארוך טווח כאמור).

לדעת שירות המבחן, עונש מאסר בפועל מאחורי סורג ובריה עלול להוביל לרגרסיה במצבו של הנאשם, מעצם החשיפה המוגברת לתת תרבות עבריינית. בהתחשב בכך, המליץ שירות המבחן על צו מבחן למשך שנה וחצי, צו של"צ בהיקף של 300 שעות וכן פיצוי כספי לנפגעי העבירה.

ראיות לעונש

5. המאשימה לא הציגה ראיות לעונש בהעדר עבר פלילי.

6. ההגנה הגישה תיעוד בכתב לגבי מצבה הרפואי והכלכלי של אם הנאשם. כמו כן, הוגשה לעיוני תעודת הצטיינות של הנאשם ביחידת מג"ב איו"ש בה שירת לרגל יום העצמאות ה-70. בנוסף, נשמעו לפניי מטעם ההגנה עדויות אמו ואביו של הנאשם. שני ההורים עמדו בדבריהם על כך שמאז ביצוע העבירות הנדונות לפניי, חל בנאשם תהליך של שינוי: מנער מופנם וחסר ביטחון שהיה מתקשר הביתה מהבסיס הצבאי כשהוא בוכה, דרך הטיפול בשירות המבחן, ועד ללימודיו של הנאשם בעת הנוכחית במכון וינגייט תוך שיפור בביטחונו העצמי. יוער כי במהלך הטעונים לעונש, הוצגו לפניי צילומים של הנאשם מהם עלה בבירור כי בחודשים האחרונים הנאשם הפחית במשקלו בצורה ניכרת, וכיום הוא עוסק בפיתוח גוף ובכושר גופני.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

טיעוני הצדדים לעונש

7. בא-כוח המאשימה עמד על החומרה הרבה הטמונה בעבירות בהן הורשע הנאשם, וטען כי מתחם העונש ההולם בגין עבירות אלה נע משנה עד שנתיים מאסר בפועל. בא-כוח המאשימה הוסיף ועמד על כך שטענת הנאשם בתסקיר שירות המבחן לפיה הוא חווה התעמרות בשירותו הצבאי לא הוכחה, ולפיכך אין לתת לטענה זו משקל בגזירת הדין. במכלול נסיבות העניין, המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש מאסר בפועל המצוי ברף התחתון של המתחם הנטען, וכן עונש מאסר מותנה ופיצוי למתלוננים.

8. מנגד, הסנגור הדגיש את מלוא הנסיבות לקולא בעניין מרשו, וטען כי מתחם העונש ההולם נע מצו של"צ עד מאסר בפועל. במכלול נסיבות העניין, עתר הסנגור לאמץ את המלצות שירות המבחן במלואן ולהסתפק בצו מבחן, צו של"צ, מאסר מותנה ופיצוי כספי לטובת המתלוננים. לטענת הסנגור, עונש של מאסר בפועל ולו לריצוי בדרך של עבודות שירות, ישבש את תכניותיו של הנאשם להשתלב בלימודים שיאפשרו לו לעסוק בהוראת חינוך גופני. הסנגור הוסיף וטען כי גם אם בית המשפט יראה לקבוע מתחם עונש הולם מחמיר מזה לו טען, כי אז קיימת הצדקה לחרוג מהמתחם לקולא עקב סיכויי שיקום ממשיים של מרשו.

9. הנאשם בדבריו לפניי הביע חרטה כנה על מעשיו, עמד על כך שהטיפול לו זכה במסגרת שירות המבחן סייע לו לעבור תהליך של שינוי פנימי, וסיפר על חלומו ללמוד ולהוציא תואר בחינוך גופני ולעבוד בתחום הוראת הספורט.

ריבוי עבירות

10. שני הצדדים מאוחדים בדעתם כי יש לראות בעבירות בהן הורשע הנאשם בגדר אירוע אחד לצורך קביעתו של מתחם העונש ההולם. אף אני שותפה לדעה זו, בשים לב לכך שמעשיו של הנאשם בוצעו כחלק מאותה מסכת עבריינית, במהלך אותו יום, ובאמצעות אותה שיטת פעולה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

מתחם העונש ההולם

11. בהתאם לסעיף 40ג(א) לחוק העונשין, יש לקבוע את מתחם הענישה ההולמת בהתאם לעקרון ההלימה, תוך התחשבות בערך החברתי שנפגע, במידת הפגיעה בו, בנסיבות הקשורות בביצוע העבירות ובמדיניות הענישה הנהוגה.

12. **הערכים המוגנים** שנפגעו כתוצאה מהעבירות בהן הורשע הנאשם הנם זכותם של המתלוננים לחירות, לכבוד ולקניין; תחושת הביטחון של בני החברה; וכן אמון הציבור במערכת אכיפת החוק ובתפקודה התקין. בע"פ 1795/06 יוספי נ' מדינת ישראל (24.7.2006) התייחס בית המשפט העליון לחומרת מעשי שוד המבוצעים על-ידי שוטרים במדים תוך ניצול לרעה של כוח המשרה, בקובעו כי: "העבירות שמדובר בהן קשות, ויותר מכך מכוערות ומוציאות את דיבתה של מדינת ישראל רעה. המדים והנשק שנתנה מדינת ישראל למערער וחבריו כדי להגן על אינטרסים חוקיים של המדינה ושל חייליה, נוצלו במקרה הנוכחי בדרך המצביעה על אובדן מוחלט של ערכים. מעשים כדוגמת המעשים הנוכחיים גורמים לאובדן אמון בציבור לובשי המדים, וממילא מקשים על תפקודם של חיילים ושוטרים המבצעים את עבודתם כחוק" (שם, פס' 12). בע"פ 8526/12 פלוני נ' מדינת ישראל (11.3.2013) הוסיף בית המשפט העליון כי: "...את תופעת ניצול הכוח והשפלת הזולת תוך ביזוי המדים יש לעקור מהשורש" (שם, פס' 7). בע"פ 3027/13 דהוקרקר נ' מדינת ישראל (4.12.2013) נפסק באותה הרוח כך: "המערער ביצע, בצוותא עם אחרים, שתי עבירות של שוד ושתי עבירות של ניסיון לשוד. הוא ביצע את העבירות בשעה שלבש מדי שיטור ונשא נשק שהופקד בידיו כדי להגן על הציבור ולשמור על בטחונו. בכך ניצל המערער לרעה את תפקידו, את מעמדו ואת האמון שניתן בו, ובתוך כך פגע בכבודם, בחירותם ובקניינם של בני אוכלוסייה מוחלשת אשר כוחם להתנגד מוגבל מלכתחילה... כאשר עסקינן בקבוצת אוכלוסייה מוחלשת, חסרה היא חלק משכבת ההגנה של האוכלוסייה הכללית, באשר אין היא נוטה לרתום לעזרתה את הגנת המשטרה והחוק בשל חששה מפניהם. דווקא בשל כך יש להחמיר בעונשו של מי שמבקש לפגוע בה" (שם, פס' 12). יוער כי פסקי הדין האמורים דנו בביצוע עיקרי של עבירות שוד על-ידי לובשי מדים. עם זאת, חומרת הפגיעה בערכים המוגנים מתקיימת גם כאשר מדובר במי שסייע לביצוע עבירות כאמור.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

13. בכל הנוגע לנסיבות ביצוע העבירות – מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי ביצוע העבירות על-ידי הנאשם שלפניי לא היה פרי גחמה רגעית, אלא מעשה מתוכנן (סעיף 40ט(א)(1) לחוק העונשין). המעשים כללו ניצול לרעה של המדים ושל הכוח העודף ביחס למתלוננים, תוך שימוש פסול בסמכות כלפי חפים מפשע (סעיף 40ט(א)(11) לחוק). הנזק שנגרם למתלוננים הוא רכושי (ממר אלמותנא נגנבו 100 ₪, ממר אבו זיינא נגנבו 200 ₪, ממר כנאנה נגנבו כ-2,500 ₪ וממר אזער נגנבו 450 דולר). כאמור, לנזק זה התלוותה פגיעה בזכות לכבוד ולחירות של כלל נפגעי העבירות, שנאלצו לעבור בידוק לא חוקי שכל מטרתו נטילת רכושם שלא כדין (סעיף 40ט(א)(4) לחוק).

מבחינת החלק היחסי בביצוע העבירות (סעיף 40ט(א)(2) לחוק) – הנאשם הורשע כמסייע לעבירות השוד. מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי הנאשם היה מעורב בכל שלבי האירוע: החל משלב התכנון ועד שלב עזיבת הזירה, ולאחר מכן קבלת תמורה כספית מהשלל שנגנב. עם זאת, במשך כל האירוע חלקו של הנאשם התבטא בכך שהוא ישב ברכב והמתין שם בעת שהמבצע העיקרי פעל מול המתלוננים. הנאשם עצמו לא ירד מהרכב, לא ניגש למתלוננים, לא דיבר עמם, לא ערך את הבידוק ברכביהם ולא נטל את כספם לידי. שיעורה הנמוך של התמורה הכספית ששולמה לידי הנאשם בתום האירוע - 300 ₪ - מצביעה אף היא על כך שחלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות לא היה דומיננטי. אוסיף כי אין טענה שהופעלה כלפי המתלוננים נושא האישום הרביעי אלימות פיזית.

אשר לסיבות שהובילו את הנאשם לבצע את העבירות (סעיף 40ט(א)(5) לחוק) – הנאשם טען לפני שירות המבחן כי סבל מהתעמרות פיזית ומילולית מצד המבצע העיקרי של העבירות. טענה זו לא הוכחה לפניי ולפיקח לא אוכל לתת לה כל משקל. ממילא, אין לפניי תשתית לקבוע כי הנאשם לא יכול היה להימנע ממעשיו. יודגש כי גם הסנגור נמנע מלטעון לקרבה לסייג מסוג כלשהו. עם זאת, תסקיר שירות המבחן התייחס בהרחבה למאפייני האישיות של הנאשם בתקופה הרלוונטית כמפורט בפס' 4 לדבריי לעיל. נראה כי הדימוי העצמי הנמוך, חוסר הביטחון העצמי והקשיים הרגשיים והחברתיים מהם סבל הנאשם, תרמו לביצוע העבירות על-ידו.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 18-09-15902 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

14. בכל הנוגע למדיניות הענישה הנוהגת – העונש המרבי הקבוע בחוק בגין ביצוע עיקרי של עבירת שוד לפי סעיף 402(א) לחוק העונשין, הוא מאסר 14 שנים. כידוע, עונשו המרבי של מסייע הוא מחצית (סעיף 32 לחוק). אשר לעבירה של שימוש לרעה בכוח המשרה (בה הורשע הנאשם כמבצע עיקרי) – העונש המרבי הקבוע בחוק בגין עבירה זו, הוא מאסר 3 שנים.

בחינת פסיקתו של בית המשפט העליון מלמדת כי בגין ביצוע עיקרי של מספר עבירות שוד (או ניסיון שוד) על-ידי לובשי מדים, אושרו עונשי מאסר בפועל לריצוי מאחורי סורג ובריה לתקופה ממשית: (א) בע"פ 1795/06 יו"פ הנ"ל נגזרו על המערער 18 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו בארבע עבירות שוד, ארבע עבירות של שימוש לרעה בכוח המשרה, עבירה אחת של תקיפה בנסיבות מחמירות ועבירה אחת של חבלה במזיד לרכב. ערעור על חומרת העונש נדחה. (ב) בע"פ 8526/12 פלוני הנ"ל נגזרו על המערער 4 שנות מאסר בפועל בגין עבירה אחת של שוד ועבירה אחת של תקיפה סתם שבוצעו כלפי 15 פועלים (חלקם שוהים לא חוקיים) ששהו במרתף, תוך שימוש באיומים (בין היתר באמצעות רובה) ותוך התזת גז פלפל על אחד המתלוננים. ערעור על חומרת העונש נדחה. (ג) בע"פ 3027/13 דהוקרקר הנ"ל נגזרו על המערער שנתיים מאסר בפועל בגין הרשעה בשתי עבירות שוד ובשתי עבירות של ניסיון שוד שבוצעו כלפי בני מיעוטים בעת שהמערער לבש מדים ונשא נשק. ערעור על חומרת העונש נדחה. (ד) בע"פ 8066/15 חנון נ' מדינת ישראל (16.10.2016) נגזר על מערער 1 עונש של 32 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו לאחר ניהול הוכחות בשתי עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, שלוש עבירות שוד ועבירה אחת של ניסיון שוד. על המערער 2 באותה פרשה נגזר עונש של 27 חודשי מאסר בפועל בגין הרשעתו לאחר ניהול הוכחות בשלוש עבירות של קשירת קשר לביצוע פשע, עבירה אחת של שוד, עבירת אחת של קבלת נכסים שהושגו בפשע, ועבירה אחת של ניסיון שוד. ערעוריהם של שני המערערים באותה פרשה על חומרת העונשים שנגזרו עליהם, נדחו.

יודגש כי ההפניה למכלול פסקי-הדין הנ"ל הנה בשינויים המחויבים לנסיבות המקרה הנוכחי, בשים לב לכך שהנאשם שלפניי הורשע כמסייע לשלוש עבירות שוד, וכן כמבצע עיקרי של שלוש עבירות שעניינן שימוש לרעה בכוח המשרה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

למען שלמות התמונה, אעיר כי עיינתי גם בפסיקה שהגיש הסנגור, אולם אין בכוחה להשליך על קביעתו של מתחם הענישה ההולמת. כך, הן מאחר שהפסיקה שהגיש הסנגור ביחס לעבירות שוד, לא עסקה בביצוע על-ידי לובשי מדים; והן מאחר שבכל המקרים אליהם הפנה הסנגור בטיעוניו, היה מדובר בעונשים מקלים משיקולי שיקום תוך חריגה מהמתחם.

15. בהתחשב בערכים שנפגעו ובעוצמת הפגיעה בערכים אלה; בנסיבות ביצוע העבירות של סיוע לשוד ושימוש לרעה בכוח המשרה; במדיניות הענישה הנוהגת; ובעקרון ההלימה המהווה עקרון מנחה בענישה – אני סבורה כי מתחם העונש ההולם בגין העבירות בהן הורשע הנאשם שלפניי בשים לב לחלקו היחסי בפרשה, נע מ-9 עד 24 חודשי מאסר בפועל.

16. אומר כבר כעת כי לא ראיתי לחרוג מהמתחם האמור לקולא משיקולי שיקום כמבוקש על-ידי הסנגור, וזאת מטעמים שיפורטו להלן.

העונש המתאים

17. לצורך גזירת העונש המתאים בגדרי המתחם שנקבע, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות כאמור בסעיף 40 לא לחוק העונשין:

לקולא, התחשבתי בנתונים הבאים: ראשית, הנאשם הודה, נטל אחריות על מעשיו והביע חרטה כנה לגביהם. יש לתת לעניין זה משקל ממש. שנית, הנאשם חסר עבר פלילי, וזו היא הסתבכותו הראשונה עם החוק. שלישית, תסקיר שירות המבחן הוא חיובי. התרשמות שירות המבחן היא כי הנאשם נעדר דפוסים עברייניים. כפי שפורט בהרחבה בפס' 4 לדבריי לעיל, הנאשם שיתף פעולה באופן מלא עם התהליך הטיפולי והצליח להפיק ממנו תועלת. זאת ועוד; הנאשם הביע רצון להמשיך להשתלב בהליך טיפולי ארוך טווח. כיום משקיע הנאשם בלימודיו. כל אלה בצירוף גילו הצעיר של הנאשם, מלמדים כי האירוע הנדון בכתב האישום הוא חריג בנוף חייו של הנאשם, וכי קיימים סיכויים טובים לכך

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

שהנאשם יצליח לקיים אורח חיים נורמטיבי ומועיל לעצמו ולזולתו. רביעית, התחשבותי גם בכך שהוריו של הנאשם מצויים במצב כלכלי שאינו בטוב, והנאשם מסייע בפרנסתם.

לחומרא, יש ליתן משקל לאופיין ולמהותן של העבירות בגיןן הורשע הנאשם. הגם שהנאשם הורשע כמסייע לעבירות השוד, מדובר במעשים שטמון בהם כיעור משמעותי, והם נושאים עמם פגיעה לא רק במתלוננים אלא גם בערכים חברתיים חשובים עליהם עמדתי בפסקה 12 לעיל. למרבה הצער, בבתי המשפט נדונו בעבר תיקים קודמים שעניינם שוטרי מג"ב שביצעו עבירות מן הסוג בו עסקינן. בכל המקרים היה מדובר בבחורים צעירים, ללא עבר פלילי. אף-על-פי-כן, בית המשפט העליון עמד בפסיקתו על כך שיש להוקיע את המעשים ולהעביר מסר עונשי ברור בגינם, תוך מתן משקל עדיף לשיקולים שעניינם הלימה והרתעה על-פני שיקולי שיקום. כך, על-מנת להרתיע את היחיד ואת הרבים מביצוע מעשים מן הסוג הנדון, ועל-מנת להגן מפני אובדן אמון בלובשי מדים ומפני שיבוש עבודתם של חיילים ושוטרים המבצעים עבודתם כחוק.

באיזון בין השיקולים, ראיתי לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של המתחם שנקבע. סיכויי השיקום ומכלול הנסיבות לקולא, יקבלו ביטוי במסגרת אופן ריצוי המאסר בפועל בעבודות שירות. בנוסף, ראיתי להשית על הנאשם עונש מאסר מותנה הצופה פני עתיד, וכן תשלום פיצוי לטובת המתלוננים (גובה הפיצוי נקבע בהתחשב בחלקו היחסי של הנאשם באירוע, וכן בהתחשב בשיעור התמורה הכספית ששולמה לידי).

18. בסיום הדברים, אעיר כי מהודעת הסנגור מיום 22.12.2019 עולה כי הנאשם אמור לסיים את לימודיו כמאמן חדר כושר ביום 25.2.2020, ולאחר מכן הוא מתכנן להשלים בגרויות ולחסוך כסף למימון לימודי ההמשך בהם הוא מעוניין במכון וינגייט. אינני מקלה ראש בכך שריצוי עונש של 9 חודשי עבודות השירות עלול להקשות על הנאשם להגשים את מלוא תכניותיו בטווח המידי, אולם זו התוצאה המתחייבת מהרשעתו בפלילים. לא נעלמה מעיניי המלצת שירות המבחן להטלת צו של"צ, אולם כידוע המלצת שירות המבחן אינה מחייבת את בית המשפט, המשקיף על העונש במבט רחב תוך התחשבות בשיקולים נוספים מלבד ההיבט השיקומי כמפורט לעיל. מכל מקום, אינני סבורה כי בעונש האמור

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

כשלעצמו יש כדי למנוע מהנאשם אפשרות להגשמת שאיפותיו, ואני מאחלת לו את מלוא ההצלחה בכך.

סוף דבר

19. נוכח מכלול הטעמים האמורים, אני גוזרת על הנאשם 2 כדלקמן:
- א. 9 חודשי מאסר בפועל, אותם יוכל הנאשם לרצות בדרך של עבודות שירות כפי שקבע הממונה על עבודות השירות בחוות-דעתו.
- על הנאשם להתייצב לריצוי עונשו ביום 2.3.2020 עד השעה 10:00 במפקדת מחוז צפון, יחידת עבודות שירות, רחוב הציונות 14, טבריה.
- מובהר כי על הנאשם 2 לעדכן את משרד הממונה בכל שינוי, אם יחול, בכתובת מגוריו. כמו כן, הנאשם מוזהר כי עליו לעמוד בתנאי הפיקוח ובביקורות הפתע, וכי כל הפרה בתנאי עבודות השירות עלולה להביא להפסקה מנהלית ולריצוי העונש במאסר בין כותלי בית הכלא.
- ב. מאסר על תנאי לתקופה של 7 חודשים למשך שלוש שנים מהיום, לא לבצע עבירה בה הורשע.
- ג. הנאשם יהיה נתון בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים מהיום, על-מנת לאפשר לו להשתלב בתוכנית טיפולית כמפורט בתסקיר.
- ד. הנאשם יפצה את כל אחד מששת המתלוננים בתיק (עדי תביעה 16-21 בכתב האישום המתוקן) בסך 500 ₪ כל אחד (3,000 ₪ בסך הכל), וזאת עד יום 1.6.2020. ניתן לעשות שימוש בכספים שהופקדו בתיק המעצר לצורך זה (בכפוף להעדר מניעה בדין).
- המזכירות תמציא העתק פרוטוקול זה לשירות המבחן למבוגרים ולממונה על עבודות השירות.

זכות ערעור לבית-המשפט העליון בתוך 45 ימים מהיום.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 15902-09-18 מדינת ישראל נ' אשקר ואח'

ניתן היום, כ"ב שבט תש"פ, 17 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.

דנה כהן-לקח, שופטת